

Samenwerken voor een groene Gentse Haven

Foto: Karen Verplanke

Op 7 juli werd een uniek samenwerkingsverband tussen de verschillende actoren in de Gentse Kanaalzone een feit. Burgers, landbouwers en bedrijfsleven zijn bereid mee verantwoordelijkheid op te nemen voor een leefbare regio.

Afgelopen woensdag kreeg de groenere Gentse Haven een formeel karakter door het ondertekenen van twee akkoorden, in aanwezigheid van minister van Leefmilieu, Milieu, Natuur en Cultuur Joke Schauvliege en de gouverneur van Oost-Vlaanderen André Denys. Door het ECO²-charter te ondertekenen, engageren landbouwers, bedrijven en bewoners van de Gentse Kanaalzone zich voor de realisatie van buffergroen. Anderzijds wil ook de overheid zich inspannen voor een groene kanaalzone met het convenant Groen Raamwerk.

Aanpak ECO²-project primeur

De voorbije jaren kende de Gentse haven een sterke ontwikkeling langs het kanaal Gent-Terneuzen. Hierdoor dreigde de leefbaarheid in de kanaaldorpen te verminderen. Om de leefbaarheid op langere termijn te garanderen, worden er koppingsgebieden ingericht, als overgang tussen economische zones en woonkernen. Deze koppingsgebieden worden deels ingericht als bos-, park-, en natuurgebied; in het resterende deel blijft landbouw de hoofdfunctie. De uitdaging van het ECO²-project bestaat erin om landbouwers mee in te schakelen in de buffering van de bedrijvzones, door hun landbouwactiviteiten te combineren met de aanplanting van bomen op de perceelranden.

Het probleem van de landbouw in de koppingsgebieden is tweeledig. Ten eerste verloor de landbouwsector voortdurend areaal aan de uitbreidende havenactiviteiten en de sector staat sterk afwijzend tegenover verdere claims in het 'resterende landbouwgebied'. Anderzijds wensen de bewoners van de havendorpen, de verschillende overheden en het bedrijfsleven dat de kanaaldorpen leefbaar blijven door voldoende aanplant van groen tussen woon- en bedrijvzones. Om landbouwers in deze context voldoende te motiveren om naast hun gangbare activiteiten ook te voorzien in ruimte voor en onderhoud van bomenrijen en buffering langs percelen in de koppingsgebieden, zet het ECO²-project in op hogere en marktconforme vergoedingen. Deze vergoedingen gaan een stap verder dan de gewone overheidsmiddelen (onder andere beheersovereenkomsten) door een surplus van private financiering te voorzien. De private middelen van burgers en vooral van bedrijven worden verzameld in een Landschapsfonds dat de Koning Boudewijnstichting en de vertegenwoordigers van de diverse actoren

(landbouwers, bedrijfsleven, bewoners) beheren.

Door het systeem van medefinanciering van bedrijven en bewoners, dragen ook zij medeverantwoordelijkheid voor de buffering en leefbaarheid in het gebied. Dus enkel door samenwerking, enthousiasme en vrijwillig engagement had dit project kans op slagen. Enerzijds is de bereidheid van de landbouwers om kleine landschapselectementen aan te planten van cruciaal belang en anderzijds moeten de bedrijven en bewoners hun steentje bijdragen door het project mee te financieren.

Het resultaat mag er wezen

De landbouwers werden bereid gevonden om 7000 m extra bomenrijen, houtkanten of heggen aan te planten en te onderhouden, in ruil voor een billijke vergoeding. In oktober kan alvast gestart worden met het aanplanten van de bomen. Daarnaast heeft ook het bedrijfsleven het project zeer positief onthaald. Vooral bedrijven die 'maatschappelijk verantwoord ondernemen' hoog in het vaandel dragen, stapten mee in het verhaal van ECO². Onder tusschen werden 21 bedrijven bereid gevonden om samen 87.500 euro bij te dragen aan het Landschapsfonds om gecombineerd met de overheidsvergoeding – de aanplant en het onderhoud van het buffergroen gedurende 10 jaar en zelfs langer te garanderen.

Minister Schauvliege bestempelde 7 juli dan ook als een historische dag, want een uniek samenwerkingsverband tussen de verschillende actoren in de Gentse Kanaalzone is een feit. Deze samenwerking is een krachtig signaal. Burgers, landbouwers en bedrijfsleven zijn bereid mee verantwoordelijkheid op te nemen voor een leefbare Gentse Kanaalzone.

– Karen Verplanke, Beroepswerking